

Покровська О. В.

асистент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Миколаївський національний аграрний університет

ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ: ДОСВІД ЄС

Ставши на шлях децентралізації влади та фінансів, у зв'язку з набуттям чинності Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» настали нові можливості для побудови успішної та розвиненої країни. Нагальним постає питання фінансової підтримки діяльності об'єднаних територіальних громад для розбудови сільських територій, забезпечення їх стійкості та привабливості для інвесторів, розвитку підприємництва на селі. Основними пріоритетними напрямками політики сільського розвитку має бути інтегрований розвиток сільських територій, забезпечення привабливих умов проживання для сільських жителів, зменшення рівня сільської бідності і підвищення конкурентоспроможності сільської економіки. І саме тому, для вирішення даного питання з метою удосконалення стимулюючих механізмів розвитку сільських територій, велике значення відіграє міжнародний досвід який є необхідним та актуальним на сьогодні.

Досвід Польщі: у 1990 році було створено Європейський Фонд Розвитку Польського Села – неурядову організацію, метою якої є покращення технічної інфраструктури, розвитку місцевого підприємництва, а також розвитку освіти та соціальної сфери сільських територій. У 2014 році Європейською Комісією була затверджена Програма сільського розвитку Польщі на період 2014–2020 років, що передбачає виділення коштів у розмірі 13.5 мільярдів євро на розвиток сільських територій країни. Третину цієї допомоги заплановано спрямувати на покращення ефективності та конкурентоспроможності близько 200 000 польських фермерських господарств, створення понад 22 000 робочих місць та 1 800 виробничих груп у АПК Польщі. Третина коштів буде спрямовано на впровадження еко–дружніх практик господарювання.

Основна ціль політики ЄС для країн Балтії – посилення економічної, соціальної і територіальної єдності, шляхом зменшення розбіжностей у рівні розвитку серед областей. Завдяки Європейським програмам спрямованих на розвиток сільських територій, здійснюється фінансова допомога у вигляді дотацій. Підтримка агросектору країн Балтії здійснюється за регіональною політикою ЄС. У зв'язку з Програмою регіонального розвитку 2014–2020 р.р., фінансування здійснюється у розмірах 31,3 млрд євро на субсидії та 95,6 млрд євро на розвиток сільськогосподарських територій. [3]

Політика розвитку сільських територій Німеччини характеризується обов'язком Федерального міністерства продовольства та сільського господарства Німеччини сприяти розвитку села та сільських територій шляхом посилення економічної потужності і диверсифікації, створення нових робочих місць, тощо. Розробкою програм розвитку сільських територій займаються Федеральні землі, які визначають конкретні заходи та інструменти сприяння

цьому розвитку. ЄС та федеральна влада здійснює активну підтримку цих програм, які направлені на розвиток та удосконалення аграрної інфраструктури. Система фінансування розвитку сільських територій передбачена на період з 2015–2019 р.р. і базується на щорічному наданні 4,5% від максимальної суми національного бюджету незв'язаної державної допомоги як додаткових засобів для програми розвитку сільських територій. [2]

Завдяки Європейській політиці сільського розвитку велика кількість громад у країнах ЄС стали на шлях економічного зростання та економічної потужності. Вирішуються питання економічної, екологічної та соціальної спрямованості. Фінансові витрати ЄС сприяють розвитку сільських територій та районів шляхом надання можливостей для країн – членів Європейського Союзу вирішення питань з розподілення виділених цільових коштів. Програми ЄС спрямовані на демократизацію управління, забезпечення здоров'я нації, формування справедливого суспільства, забезпечення життєдіяльності в рамках екологічних обмежень, досягнення цілей розвитку на основі наукових досліджень. [4]

В Україні необхідно враховувати позитивний досвід країн Європейського Союзу. Сільські громади потребують підтримку з боку держави, з боку жителів громад, адже їх безпосередня участь, ініціація рішень сприяють економічному прогресу та ефективному функціонуванню громади. Держави загалом та окремі регіони стають один для одного позитивними зразками стратегій та диференційованих дій. Але, на жаль, відсутність уваги до іноземного досвіду з розвитку сільських територій стримує появу наукових підходів та концепцій, які повинні гармонійно поєднувати вітчизняні наукові розробки та концепції щодо розвитку сільської місцевості з тими напрацюваннями учених та фахівців іноземних країн, які успішно застосовуються та реально впроваджуються в особливих умовах сучасного функціонування сільських територій України. [1]

Список використаних джерел:

1. Гоголь Т. В. Багатофункціональний розвиток сільських територій – стратегічна мета державної регіональної політики // Державне управління: теорія і практика. – 2011. – № 1.
2. Попова О. Л. Розвиток багатофункціонального сільського господарства: досвід Німеччини // Економіка і прогнозування. – 2015. – № 2. – С. 148–158.
3. Радченко О. Досвід бюджетного фінансування сільського господарства на прикладі країн Прибалтики // Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації : міжнар. зб. наук. праць. – 2014. – Вип. 2. – С. 232–236.
4. Сава А. П. Європейський досвід розвитку сільських територій: вивчення можливостей для України // Вісник АПСВТ. – 2017. – №2. С. 83–85.